

K r o o n i k a

2006. aasta keelesündmusi

27.06.2006 Tartu ülikooli aulas peeti XXXIX J. V. Veski päev teemal „Eesti keel eesti koolis”. Ettekanded: Krista Kerge „Emakeel koolis: kelle mure?”, Külliki Kask „Eesti keel eesti koolis: õpetaja vaatenurk”, Maia Rõigas „Eesti keele õpetajate ettevalmistus Tartu ülikoolis”, Chris-Evelin Luik „Gümnaasiumilõpetaja emakeeleoskuse kontrollimisest”.

29.08.2006 Tartus Vanemuise kontserdimajas peeti haridus- ja teadusministeeriumi, rahvastikuministri büroo, Emakeele Seltsi, Tartu koolijuhtide ühenduse ja Tartu linna korraldusel konverents „Eestikeelne keskkharidus 100”. Ettekanded: Allan Liim „Eestlaste tee keskkhariduseni”, Ilmar Kopso „Tee emakeelse hariduse poole – XX sajandi algus”, Henn Käämbre „Omakeelne oskussõnavara – emakeelse kooli eeldusi”, Ene Tannberg „Miina Härma gümnaasiumi rollist Eesti haridusmaastikul (100 aastat gümnaasiumiharidust Eestis)”, Jaak Aaviksoo „Õpetajate ettevalmistus Eestis”, Martin Ehala „Eestikeelne keskkharidus eesti identiteedi nurgakivina”, Peeter Olesk „Aine ja keel. Ema- ja teised”, Kalmar Kurs „Emakeelne õpetus avardub Euroopas”.

05.10.2006 Tallinnas rahvusraamatukogus peeti oskuskeeleseminar, tähistamaks raamatukoguterminoloogia toimkonna 35. tegevusaastat. Ettekanded: Janne Andresoo „Rahvusraamatukogu terminoloogiatööst pidu- ja argipäevaselt”, Hans Jürman „Raamatukoguhoidja terminoloogia aegade jooksul”, Kalju Tammaru „Verba volant, scripta manent”, Sirje Nilbe „Võidujooks muutustega – terminikorraldus tänases töökeskkonnas”, Veiko Berendsen „Uued ja vanad terminid dokumendi- ja arhiivihalduses”, Tiiu Reimo „Raamatulugu – mõisted ja nende kasutus”, Elviine Uverskaja „Info- ja teadmusujuhtimine: kas uued mõisted ja vana sisu”.

03.11.2006 Tartus peeti II muutuva keele ettekandepäev Eesti Teadusfondi grandiprojektide „Eesti keele grammatika ja sõnavara dünaamika 1990.–2000. aastatel” (Tallinna ülikool, grandihoidja Helle Metslang) ja „Eesti keele grammatilise süsteemi muutumine ja selle põhjused: keelemuutuste analüüs kasutuskontekstis” (Tartu ülikool, grandihoidja Ilona Tragel). Ettekanded: Külli Habicht, Pille Penjam „Kaassõna keeleuurija ja -kasutaja käsituses”, Ann Veismann „Kuidas muutuvad kaassõnade tähendused?”, Jane Klavan „*vahel* ja *vahest* – ruumist aega ja episteemilisse modaalsusse”, Triin Iva „Muutused ja normid võru keeles”, Ille Rohtlaan „Mõistemetafooride dünaamika uudistekstide pealkirjades”, Katre Õim „Metafoori *elu on teekond* avaldumisvormidest *ebaõnne*-väljendite näitel”, Peep Nemvalts „Umbisikukultus”, Liina Lindström, Ilona Tragel „Adessiivargumendi rollid umbisikulises lauses”, Helle Metslang „Nihkeid kogeja vormistamises”, Helen Koks „Aja-, tingimus- ja mööndkonstruktsioonid grammatisatsiooniahelas eesti keele näitel”, Heete Sahkai „Semantiline ühildumatus grammatikaliseerumise tegurina”.

09.–10.11.2006 Tallinnas peeti eesti keele instituudi, Eesti terminoloogia ühingu ja kaitseministeeriumi korraldusel üld- ja oskuskeelekorralduse konverents. Ettekandeid: Inkaliisa Vihonen „Kümme aastat soome keelt Euroopa Liidus”, Rita Miliūnaitė „Normingu muutmine: poolt ja vastu”, Tiiu Erelt „ÕS-i autorite õigused ja kohustused”, Tiina Leemets „ÕS-i stiilimärgendid ja nende muutumine ajas”, Argo Mund „Uued sõnad 2006. a õigekeelsussõnaraamatus”, Silva Tomingas, Ruth Mägi „TEA eesti keele koolisõnastik – tänapäevane õppevahend õpilasele, abimees õpetajale”, Peeter Päll „Kollektiivse keelekorralduse võimalused”, Sirje Mäearu „Keelenõuanne kõigile”, Peep Nemvalts „Keelekorralduse võimalusi kõrgkoolis”, Margus Kolga „Eesti sõjandusterminoloogia käekäik”, Rasuolė Vladarskienė „Leedu ametikeele areng ja perspektiivid”, Albina Auksoriūtė, Aušra Rimkutė „Leedu terminoloogiatöö”, Lena Jolkkonen, Sirpa Suhonen „Terminoloogiatöö Soome terminoloogiakeskuses”, Anna-Lena Bucher „Rootsi terminoloogiakeskus TNC” / Åsa Holmér „TNC ja muude keeleasutuste koostöö Rootsis”, Salli Kankaanpää „Oskuskeele ja muude registrite jooni Soome omavalitsuste pressiteadetes”, Aime Vettik „Eesti õiguskeele korraldus”, Tiiu Erelt „Kas hakkame eesti keelt tõhuseerima?”, Anastassia Zabrodskaja „Eesti teaduskeele seisundist Tallinna ülikoolis”, Elviine Uverskaja „Vanad mõisted uues kuues: infoteaduse terminoloogia kujunemisest”.

08.12.2006 Tallinnas Mustpeade Majas peeti õiguskeele päev teemal „Õigusemõistmisest ja õiguse mõistmisest”. Ettekanded: Siiri Aulik „Euroopa Kohtu lahendite tõlkimine ja kasutamine praktikas”, Carri Ginter „Euroopa Kohtu otsuste mõistmine ja mõju”, Kateriin Leini, Sten Hansson „Kuidas õigusaktist avalikkusele arusaadavalt rääkida? Valitsuse otsuste mõistetavusest ja uudisväärtuslikkusest”, Raul Rebane „Tähtis pole, mida räägitakse, tähtis on ..”.

20.12.2006 Tartu ülikoolis peeti 2006. a tekstipäev. Ettekanded: Krista Kerge „Kontekstuaalsus – on selles mingit seaduspära?”, Katrin Mandra „Deontiline modaalsus eri tekstiliikides”, Katrin Aava „Õppekava diskursuseanalüüs”, Merle Kaldjärv „Probleemiseade riigieksamikirjandites”, Karen Kuldnokk „Kaitsevälase elukutsevalikut toetavad argumendid”, Kersti Lepajõe „Isikuviiited teadustekstides”, Reet Kasik „Infojaotus uudistekstides”.

2006. aastal kaitstud eesti keele magistri- ja bakalaureusetööd

Tartu ülikooli magistritööd

Tiina Alekõrs „Tooteliikide personifitseerimisvõtted trükireklaamides”, Jelena Garus „Keelekümblusrühmas ja eesti rühmas õppivate venekeelsete laste suhtlusstrateegiatest”, Kati Kio „Sisseütleva käände kasutus eesti kirjakeeles”, Helen Koks „Tingimuskonstruktsioonid tänapäeva eesti keeles”, Helen Nigol „Voorusisesed parandused, kordused ja valestardid suulises eesti keeles: nende tuvastamine ja normaliseerimine”, Kati Pedaja „Uute laensõnade kohanemine eesti keele morfoloogilise süsteemiga”, Kerli Puna „Soospetsiifilised isikunimetused sõnaraamatutes ja tekstides”, Raili Remmelg „*et*-kõrvallaused tänapäeva eesti kirjakeeles”, Kathy Sarapuu „Suhtlustasandi tähendused ajalehtede juhtkirjades. Kriitiline tekstianalüüs”, Inesa Žogota „Aspektuaalsus soome, eesti ja läti keeles”, Mari-Epp Tirkkonen „Demonstratiiv- ja kolmanda isiku pronoomenid ranniku- ja kirdemurdes”, Helena Uleksin „Varajase muusika terminoloogia”.

Tartu ülikooli bakalaureusetöid

Nelja-aastane bakalaureuseõpe: Kerttu Jänese „Uudiste geograafia Eesti päevalehtedes”, Kristel Kruuse „Lausungisisene partikkel *jah* argivestluses”, Anneli Laak „Pronoomeneid *üks*, *mingi* ja *see* sisaldavad fraasid laste keeles”, Viivika Melts „Isikute representeerimine nimetamise ja kategoriseerimise alusel SL Õhtulehe „Elu” rubriigi lugudes”, Triin Muiste „Võõrsõnade funktsioonid trükireklaamides”, Viive Nuggis „Meditiinilised metafoorid terviseajakirjades Kodutohter ja Tervis Pluss”, Irita Raismaa „Eesti keele piltlikud emotsioonikirjeldused”, Karin Vaarmann „Tekstis moodustatud liitteenimisõnad ja nende moodustusmallid ajakirjanduse näitel”, Aili Vähi „Modaaladverbide kasutus 16.–20. sajandi eesti kirjakeeles”;

Jekaterina Belitskaja „Laensõnad eesti kirjakeeles ja slängis”, Ester Kangur „Võõrapärasused eesti ajakirjanduskeeles ajalehe Postimees 1994. ja 2004. aasta väljaannete põhjal”, Jaana Kotilainen „Adjektiivide intensiivsus – prefiksoidide moodustumine ja kasutus eesti keeles”, Signe Laanemäe „Julius Mägiste ja Paul Ariste kirjavahetus aastatel 1956–1977”, Julia Maklõgina „Tõlketransformatsioonid A. Tšehhovi „Kolme õe” (Otto Samma tõlge) näitel”, Anna Sõtšnikova „Rahvusvähemuste laste sotsiaalsed probleemid Tartu ja Ida-Virumaa eesti koolides – probleemide võimalikud erinevused ja sarnasused”, Anastassia Trofimova „Eesti keele kohakäänete tähenduslikud funktsioonid”.

Kolmeaastane bakalaureuseõpe: Pille Ernits „Küsilauseid MSN-vestlustes”, Anu Jalak „Eesti domeeninimede analüüs riigi- ja omavalitsusüksuste asutuste näitel”, Liia Järv „Tekstiõpetus 9. klassi emakeele õppekomplektides”, Madis Jürviste „Eesti liitsõnade esitus kakskeelses sõnastikus”, Kaie Konga „Õpetaja poolt esitatavad küsilauseid klasisuhtluses”, Liina Kärmas „Tulevik ajaleheuudistes”, Karis Meister „Tartu murde Võnnu murraku vokaalidest”, Diana Mitt „Eesti kõnekeele piirkondlikud erijooned”, Anu Mõtsla „Asesõna *see* funktsioonid saksa keelest tõlgitud ilukirjandustekstis”, Kadi Needo „Lõunaeesti hoidjakeele sõnavara”, Kadri Pedassaar „Emotsiooniverbid eesti vanemas kirjakeeles”, Mailit Pehk „MSN-vestluste alustamine”, Kairit Pöder „Eituse funktsioon ajalehe lugejakirjades”, Nele Salveste „Eesti keele normitud välted ja nende tegelik häädus”, Kaisa Sammelselg „*hiis* Eesti keelealal”, Piia Taremaa „Liikumise põhjustamist väljendavate verbide tähendus kognitiivse semantika vaatenurgast”, Elen Tohvert

„Tartu ärinimede keelsuse analüüs (1990.–1991. ja 2001.–2005. aastate võrdlus)”, Mihkel Truman „Eesti lapsekeele tuumverbide semantikast ja pragmaatikast”, Karin Vares „Isiksust kirjeldavate omadussõnade analüüs tutvumiskuulutuste põhjal”;

Jelena Berezina „Släng kui keelenähtus”, Julia Blinova „Personaal- ja demonstratiivpronoomenite lauseliikmelised funktsioonid eesti ja vene keeles”, Antonina Gorbatšova „Naiste ja meeste keelekasutuse erinevused”, Jelena Keningi „Transitiivsed ja intransitiivsed verbid eesti ja vene keeles”, Julia Petrovskaja „Liitomadussõnamoodustus eesti ja vene keeles”, Anna Plavinskaja „Esimese keele assimileerumine teise keele keskkonnas”, Julia Redkina „Liitlause kirjavadhemärgid eesti ja vene keeles”, Anastassia Savkovitš „Keelevigade hindamine”, Aina Savolainen „Integratsioon Eesti ühiskonnas”, Anna Zubanova „Laste varane kakskeelsus ja sellega seotud probleemid”, Svetlana Voitehhovitš „Aluse ja öeldise arvuühildumine eesti ja vene keeles”.

Tallinna ülikooli magistritööd

Siret Rätsep „Ametikirja vorm ja keel ühe riigiasutuse näitel”, Maria-Maren Sepper „Indirektaal eesti XIX sajandi lõpu ja XX sajandi aja- ja ilukirjanduskeeles”, Jane Lepasaar „Leksikaalsest homonüümikast eesti keeles”, Ille Rohtlaan „Meediatekstide analüüs kriitilise tarbija kujundamisel. Metafoor meediatekstis”, Elvira Küün „Mitte-eestlastest noorte etniline ja keeleline identiteet”, Tatjana Baškirova „Koodivahetus eesti keele kui teise keele tunnis”.

Tallinna ülikooli bakalaureusetöid

Aili Pello „Pärnu ja Tartu linnavalitsuse veebilehe keelekasutuse ja üldstruktuuri analüüs”, Laura Pukk „Pressiteadete kajastus meedias keskkonnaministeriumi pressiteadete näitel”, Kerttu Rannamäe „Koolinoorte släng”, Eliis Valdma „7. klassi poiste kirjutamisoskus Viljandi vanglas”, Heidy Rea „Subtiitrikeelesõnavarast”, Karmen Lääne „Varateismeliste släng Tallinna Kuristiku gümnaasiumi 6. klasside näitel”, Kaisa Tammoja „Võrumõisa perekonnanimed”, Anneli Kukk „Muukeelsete laste integreerumine Eesti ühiskonda Kohtla-Järve linnas (keelekümbeluse kaudu)” (diplomitöö), Marina Kaleininkene „Eesti-vene kakskeelse lapse keeleomandamine: koodivahetus ja selle põhjused”, Anastassia Doronina „Sagedamini esinevate eesti keele sõnade

tundmisest vene õppekeele kooli 1. ja 2. kooliastmes”, Maret Savka „Kirjutamisoskus emakeeles ja võõrkeeles”, Darja Fjodorova „Venelaste vead eesti infinitiivi kasutusel”, Ann Aruvee „Argikeelsus ja släng II kooliastme emakeeletunnis ning kirjalikes loovtöodes” (bakalaureusetöö, pedagoogiline lõputöö), Chris-Evelin Luik „Gümnaasiumi eesti keele lõpueksami vormist” (bakalaureusetöö, pedagoogiline lõputöö), Marika Ritso „Võru keele ja kultuuri õpetamisest võistluse „Ütski tark ei sataq taivast” I–V näitel” (bakalaureusetöö, pedagoogiline lõputöö), Indrek Konnapere „Vene-eesti koodivahetuse konversatsioonilised funktsioonid vene emakeelega ajateenijatel”, Mari Meidla „Tallinna vanalinna ärinimed, ettevõtetnimed ja -nimetused”, Martin Mets „Infinitiivide kasutamine eesti kirjakeeles viimase sajandi jooksul”, Mari-Vivian Laht „Tuletised eesti keele uuemas sõnavaras. Seoseid keelesüsteemis ja võõrkeeleeõpetuses” (bakalaureusetöö, pedagoogiline lõputöö), Irina Iljina „Eesti keele eksperimentaalklassid integratsiooniklassidena”, Maaja Orlova „Tasakaalustatud kakskeelsus eesti kooli vene õpilaste näitel”, Tiina Tamkivi „Ajateenijate släng”, Silvia Tehver „Vahekeel vene-eesti vestmikus”, Kertu Raassalu „Emakeeleõpetajate üritused Eesti Vabariigi esimesel iseseisvusajal”, Maris Üksti „Interneti-släng ja -suhtlus portaali U-Pop näitel”, Merike Simmer „Ettevõtetnimede ja -nimetuste struktuurist”, Helen Saar „Hiphoptekstide sõnavarast „Eesti räpptekstide kogumiku” näitel”, Julia Malev „Käsikirja toimetamisest Eesti kirjasustest”.